

DECIZIE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ion Arhiliuc în numele inculpatului Munteanu Denis, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Munteanu Denis Piotr, a.n. 08.01.1993, originar și domiciliat în s. Stolniceni, r-nul Ungheni;

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.12.2013-15.12.2015;

Instanța de apel: 20.01.2016-09.03.2016;

Instanța de recurs: 24.05.2016-06.07.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 15 decembrie 2015 inculpatul Munteanu Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin. (1) Cod penal fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalentul a 8000 lei.

S-a dispus încasarea de la Munteanu Denis în beneficiul Elenei Bordianu a 4000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, la 23.10.2013, aproximativ orele 07.00, aflîndu-se în trenul suburban „Bălți-Ungheni”, avînd scop de cupiditate, în mod deschis i-a smuls cerceul din aur din urechea dreaptă cetățenei Bordianu Elena, în timp ce ultima cobora din tren. După comiterea sustragerii deschise și intrarea în posesia cerceului din aur, Munteanu Denis a fugit de la fața locului. Prin infracțiunea comisă, părții vătămate Bordianu Elena i-a fost cauzat un prejudiciu în valoare de 4000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința apel a declarat inculpatul D. Munteanu și avocatul acestuia Gh. Arhiliuc, care au solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei decizii noi prin care inculpatul D. Munteanu să fie achitat, pe motiv că:

- instanța de fond a pronunțat o sentință de condamnare bazată pe presupuneri și probele acumulate la materialele cauzei dovedesc nevinovăția inculpatului;
- prima instanță urma să dea o apreciere critică declarațiilor părții vătămate, care au fost puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului D. Munteanu;
- declarațiile inculpatului coincid și sunt probate prin declarațiile martorilor date în cadrul urmăririi penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, a fost respins ca nefondat apelul declarat cu menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

4.1. Instanța de apel a conchis că, instanța de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală a verificat complet sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de către instanța de fond, după indicii art.187 alin.(1) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

Instanța de fond întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului Munteanu Denis privind nevinovăția lui în comiterea infracțiunii incriminate, acestea fiind combătute prin totalitatea probelor cercetate în instanță, declarațiile inculpatului urmărind scopul evitării răspunderii penale pentru fapta comisă.

Argumentele invocate în apelul declarat de avocatul Gh. Arhiliuc și inculpatul D. Munteanu, privind nesăvârșirea de către inculpat a faptei prejudiciabile prevăzute la art.187 alin.(1) Cod penal, motivând prezența unor dubii în declarațiile părții vătămate E. Bordeianu care nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, instanța de apel le-a considerat ca declarative și lipsite de careva teme, apreciindu-le ca fiind un mijloc de apărare.

Instanța de fond a stabilit cert vina inculpatului, faptele incriminate rezultând din ansamblul probelor prezentate și cercetate în instanță, inclusiv:

- plîngerea lui E.Bordeianu adresată IP Ungheni din 23.10.2013, prin care solicită să fie luate măsuri cu persoana necunoscută care la 23.10.2013, aproximativ pe la ora 07.00, în timp ce cobora din trenul Bălți-Ungheni i-a smuls din urechea dreaptă un cercel din aur și a fugit în direcția gării or.Ungheni, prejudiciul cauzat îl apreciază în sumă de 4 mii lei (f.d.6 vol.I);

- proces-verbal de examinare a obiectului și planșa fotografică din 23.10.2013 potrivit căruia s-a efectuat examinarea unui cercel din metal de culoare galben, la care în partea dreaptă se observă o inscripție „585” (f.d. 12-13 vol.I);

- declarațiile părții vătămate E.Bordeianu (f.d.6 vol.II)

- declarațiile martorilor V. Pavliuc (f.d.4-5 vol.II), G.Onofrei (f.d.9-10 vol.II), I. Rotaru (f.d.12-13 vol.II), Gh. Sfătuica (f.d.15-16 vol.II).

Instanța de apel a reiterat că, în ședință partea vătămată E. Bordeianu a susținut declarațiile din instanța de fond menționând, că anume D.Munteanu este persoana care

deposedat-o de cercel, ea l-a memorizat foarte bine, l-a descris și colaboratorilor poliției și tot în aceeași zi la recunoscut pe peron și l-a arătat polițiștilor care l-au reținut. Nu are nici un fel de dubii, că anume inculpatul este persoana care a jefuit-o.

Din aceste considerente, Colegiul penal a considerat motivele invocate în apelul declarat de avocatul Gh. Arhiliuc și de inculpatul D. Munteanu ca fiind nefondate și necesar a fi respinse.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a considerat că instanța de fond a ținut cont de prevederilor art.61, 75 Cod penal.

5. Împotriva deciziei avocatul Ion Arhiliuc în numele inculpatului a declarat recurs ordinar, în care a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în cererea de apel, făcând trimitere la Curtea Europeană, în cauza „*Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c/Allemagne din 12.07.2001*”.

În speța dată judecării în ordine de recurs, modul în care mijloacele de probă au fost obținute s-a desfășurat prin procedee probatorii contrare Codului de procedură penală și jurisprudenței CEDO, astfel, procesul penal în privința inculpatului Munteanu Denis, în ansamblul său, în sensul art.6 al Convenției nu a fost echitabil;

- instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, dar a susținut poziția instanței de fond, prin transcrierea parțială a textului sentinței, acceptând niște concluzii de ordin general cu privire la conținutul declarațiilor părții vătămate Bordianu Elena și a martorului Garohovschii Elena, care au dat declarații contradictorii, fără a le da o apreciere prin prisma art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- declarațiile părții vătămate Bordianu Elena au fost contestate de către partea apărării, atât pe parcursul judecării cauzei în prima instanță, în cererea de apel și în ședința de judecată a instanței de apel, astfel partea vătămată urma a fi audiată în instanța de apel cu întocmirea unui proces-verbal separat cu avertizarea de răspundere penală, însă conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 09 martie 2016, dînsa a fost audiată în sensul art.413 alin.(2) Cod de procedură penală, de rînd cu avocatul și procurorul;

- probele la care s-a referit avocatul în cererea de apel în confirmarea nevinovăției, n-au fost cercetate și consemnate în procesul-verbal, respectiv instanța de apel nu s-a expus asupra lor, acestea nefiind descrise la fondul apelului, cu trimitere la *CEDO în cauzele Savițchi versus Moldova (precitat, §59) și Busuioc contra Moldovei (precitat, §88), unde forul internațional a statuat clar că, poziția instanțelor de judecată, prin care acestea au respins probele aduse de părți nu poate fi considerată justificată și necesară într-o societate democratică;*

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se sprijină, fiind, practic, insuficient motivată, în sensul că trimiterile pe care instanța de apel le face la

considerentele instanței de fond, echivalează cu o motivare sumară, confuză și superficială, ce nu poate înlocui motivarea proprie, fiind astfel încălcat art.6 CEDO;

- omisiunile instanțelor de judecată nu pot fi trecute cu vederea, astfel că soluția de rejudecarea a cauzei, inculpatului îi va fi asigurat dreptul la un proces echitabil, potrivit pct. 76 din Hotărârea nr. 12 din 14.05.2015 a Curții Constituționale „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (I) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale)”.

6. Asupra recursului ordinar procurorul se expune pentru respingerea acestuia, deoarece instanța de apel corect a stabilit starea de fapt și vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate, în concordanță deplină cu probele administrate, în baza principiului contradictorialității, amplu analizate și just apreciate. La fel, instanța a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelant, probele au fost apreciate just specificându-se motivele pe care și-a întemeiat soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Recurentul a invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală și anume că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii,* însă Colegiul analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia nu este de acord cu condamnarea lui Munteanu Denis în baza art.187 alin.(1) Cod penal considerând că instanțele au admis erori de drept și de fapt care au afectat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

La acest capitol, Colegiul penal constată că instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți și anume declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală și verificate în instanța de apel, a martorilor precum și actele cauzei,

pe care le-a apreciat în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii în baza art.187 alin.(1) Cod penal a fost dovedită integral.

Concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului sunt descrise detaliat în descriptivul deciziei, pe care instanța de recurs și le însușește sub aspectul stării de fapt a cauzei așa cum au fost reținute de instanța de apel.

Colegiul atestă că, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui Munteanu Denis, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Referitor la motivele invocate în cererea de recurs precum că, „(...) instanța de apel adoptînd hotărîrea nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel..., nefiind descris fondul apelului..., decizia nu cuprinde motivele pe care se sprijină..., probele la care s-a referit avocatul în cererea de apel în confirmarea nevinovăției, n-au fost cercetate și consemnate în procesul-verbal, respectiv instanța de apel nu s-a expus asupra lor...”, Colegiul penal menționează că, o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, deoarece:

- prin decizia instanței de apel a fost menținută sentința care este una argumentată inclusiv în raport cu susținerile verbale ale avocatului (f.d.58-59, V.1), care sunt identice cu apelul declarat de acelaș autor, totodată instanța de recurs consideră că, nepronunțarea de către instanța de apel asupra argumentelor nu poate duce la casarea deciziei contestate, or potrivit practicii CtEDO (*Coroi vs R.Moldova*, 15.03.2011), Curtea a specificat că, „ (...) este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărîrea primei instanțe. Totuși, avînd în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărîrea acesteia este motivată suficient, precum și avînd în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor articolului 6 § 1 al CoEDO”;

- în cererea de apel avocatul face trimitere la un șir de probe, care în opinia acestuia nu demonstrează vinovăția inculpatului, prin urmare instanța de apel a descris succint motivele apelului și anume ”... prima instanță urma să dea o apreciere critică declarațiilor părții vătămate, care au fost puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului D. Munteanu, ele nefiind stabile și nu demonstrează vinovăția acestuia, iar declarațiile inculpatului coincid și sunt probate cu declarațiile martorilor date în

cadrul urmării penale, or fondul apelului a fost descris conform art.417 alin (7) Cod de procedură penală și argumentată de către instanțele de fond respingerea probelor cu martorii;

- potrivit procesului verbal al ședinței de judecată avocatul s-a referit la aceleași probe care și au fost puse la baza deciziei (f.d. 96);

În situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

Astfel, Colegiul menționează că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atît timp cît sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

Instanța de recurs nu va reține nici alegațiile avocatului referitor la contradictorialitatea declarațiilor părții vătămate Bordianu Elena și a martorului Garohovschii Elena, care, în opinia acestuia au avut drept consecință pronunțarea unei soluții eronate, pe motiv că declarațiile părții vătămate sunt consecutive pe tot parcursul examinării cauzei, ultima în instanța de apel a susținut declarațiile date anterior, menționînd că, anume Munteanu Denis este persoana care a deposedat-o de cercel, memorizîndu-l foarte bine, prin urmare audierea ei fără întocmirea procesului verbal separat cu avertizarea de răspundere penală nu poate răsturna soluția.

Referitor la declarațiile martorului Garohovschii Elena, Colegiul menționează ca acestea nici nu au fost puse la baza hotărîrilor adoptate.

Nu sunt veridice nici aserțiunile recurentului precum că, în speță modul în care mijloacele de probă au fost obținute s-a desfășurat prin procedee probatorii contrare Codului de procedură penală și jurisprudenței CEDO, și procesul penal în privința inculpatului Munteanu Denis, în ansamblul său, în sensul art.6 al Convenției nu a fost echitabil, or toate probele au fost administrate fără derogări de la procedură, iar aprecierea acestora de către instanțele de judecată a fost efectuată în baza art.26 alin. (2) Cod de procedură penală care prevede că, *judecătorul judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă*, precum și în baza art. 27 Cod de procedură penală- *libera apreciere a probelor*. Astfel, Colegiul reține că examinarea cauzei a fost efectuată în strictă conformitate cu principiile generale ale procesului penal, în special art.24 Cod de procedură penală, iar cauzele CtEDO la care face referire recurentul, au avut ca obiect de discuție alte circumstanțe decît cele existente în prezenta cauză și prin urmare acestea în speță nu sunt aplicabile.

În același context, Colegiul penal menționează că, deși art. 6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărîrile, Curtea a clarificat că acest

lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (Van de Hurk vs. Olanda, din 19.04.1994).

Or, modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani vs. Spania, din 09.12.1994*).

Nu are relevanță la caz și nici pct. 76 din Hotărârea nr. 12 din 14.05.2015 a Curții Constituționale „Privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (I) din Codul de procedură penală (reluarea urmăririi penale)", deoarece concluziile Curții Constituționale în această hotărâre sunt cu referire la reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală, situație ce nu se regăsește în speță.

În urma celor expuse, Colegiul atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză și prin urmare, prezența circumstanțelor nominalizate permit instanței de recurs să concluzioneze asupra inadmisibilității recursului declarat, pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Arhiliuc în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 martie 2016, în cauză penală în privința lui Munteanu Denis, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 20 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun